
Shuka-Rahasya Upanishad

शुक्राहस्योपनिषद्

Document Information

Text title : Shuka-Rahasya Upanishad

File name : shuka.itx

Category : upanishhat

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic tradition

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : 35/108; Krishna Yajurveda Samanya upanishad

Latest update : Jan. 16, 2000, July 17, 2010

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

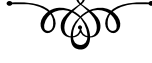
Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 1, 2025

sanskritdocuments.org

Shuka-Rahasya Upanishad

சூகரஹஸ்யோபநிஷத்

ப்ரஜ்ஞாநாதி³மஹாவாக்யரஹஸ்யாதி³கலேவரம் |
விகலேவரகைவல்யம் த்ரிபாத்³ராமமஹம் ப⁴ஜே ||

ஓ ஸஹ நாவவது || ஸஹ நௌ பு⁴நக்து || ஸஹ வீர்யம் கரவாவஹை ||
தேஜஸ்விநாவதீ⁴தமஸ்து மா வித்³விஷாவஹை ||

ஓ ஶாந்தி: ஶாந்தி: ஶாந்தி: ||

அதா²தோ ரஹஸ்யோபநிஷத்³ம் வ்யாக்²யாஸ்யாமோ தே³வர்ஷயோ
ப்³ரஹ்மாணம் ஸம்பூஜ்ய ப்ரணிபத்ய பப்ரஸ்ச²ர்⁴க³வந்நஸ்மாகம்
ரஹஸ்யோபநிஷத்³ம் ப்³ரூஹீதி | ஸோ⁵ப்³ரவீத் |
புரா வ்யாஸோ மஹாதேஜா: ஸர்வவேத³தபோநிதி:⁴ |
ப்ரணிபத்ய சரிவம் ஸாம்ப்³ம் க்ரு³தாஞ்ஜலிருவாச ஹ || 1 ||

ஸ்ரீவேத³வ்யாஸ உவாச |
தே³வதே³வ மஹாப்ராஜ்ஞ பாஸ்ச்சே²த்³த்³ரு⁴வ்ரத |
சூகஸ்ய மம புத்ரஸ்ய வேத³ஸம்ஸ்காரகர்மணி || 2 ||

ப்³ரஹ்மோபதே³ஸகாலோ⁵யமிதா³நீம் ஸமுபஸ்தி²த: |
ப்³ரஹ்மோபதே³ஸ: கர்தவ்யோ ப⁴வதாத்³ய ஜக³த்³கு³ரோ || 3 ||

ஈஸ்வர உவாச |
மயோபதி³ஷ்டே கைவல்யே ஸாக்ஷாத்³ப்³ரஹ்மணி ஶாஸ்வதே |
விஹாய புத்ரோ நிர்வேதா³த்ப்ரகாஸம் யாஸ்யதி ஸ்வயம் || 4 ||

ஸ்ரீவேத³வ்யாஸ உவாச |
யதா² ததா² வா ப⁴வது ஹ்யுபநாயநகர்மணி |
உபதி³ஷ்டே மம ஸுதே ப்³ரஹ்மணி த்வத்ப்ரஸாத³த: || 5 ||

ஸர்வஜ்ஞோ ப⁴வது க்ஷிப்ரம் மம புத்ரோ மஹேஸ்வர |
தவ ப்ரஸாத³ஸம்பந்நோ லபே⁴ந்முக்திம் சதுர்விதா⁴ம் || 6 ||

தச்சு²ரு¹த்வா வ்யாஸவசநம் ஸர்வதே³வ்ரஹிஸம்ஸதி³ |
உபதே³ஷ்டும் ஸ்தி²த: ஸம்பு:⁴ ஸாம்போ³ தி³வ்யாஸநே முதா³ || 7 ||

க்ரு¹தக்ரு¹த்ய: ஸூகஸ்தத்ர ஸமாக³த்ய ஸுப⁴க்திமாந் |
தஸ்மாத்ஸ ப்ரணவம் லப³த்⁴வா புநரித்யப்³ரவீச்சி²வம் || 8 ||

ஸ்ரீஸூக உவாச |
தே³வாதி³தே³வ ஸர்வஜ்ஞ ஸச்சிதா³நந்த³ லக்ஷண |
உமாரமண பூ⁴தேஸ ப்ரஸீத³ கருணாநிதே⁴ || 9 ||

உபதி³ஷ்டம் பரப்³ரஹம் ப்ரணவாந்தர்³க்தம் பரம் |
தத்தவமஸ்யாதி³வாக்யாநாம் ப்ரஜ்ஞாதீ³நாம் விஸேஷத: || 10 ||

ஸ்ரோதுமிச்சா²மி தத்தவேந ஷ்ட³ங்கா³நி யதா²க்ரமம் |
வக்தவ்யாநி ரஹஸ்யாநி க்ரு¹ப்யாத்³ய ஸதா³ஸிவ || 11 ||

ஸ்ரீஸதா³ஸிவ உவாச |
ஸாதா⁴ ஸாதா⁴ மஹாப்ராஜ்ஞ ஸூக ஜ்ஞாநநிதே⁴ முநே |
ப்ரஷ்டவ்யம் து த்வயா ப்ரு¹ஷ்டம் ரஹஸ்யம் வேத³க்ர³பி⁴தம் || 12 ||

ரஹஸ்யோபநிஷந்நாம்நா ஸஷ்ட³ங்க³மிஹோச்யதே |
யஸ்ய விஜ்ஞாநமாத்ரேண மோக்ஷ: ஸாக்ஷாந்ந ஸம்ஸய: || 13 ||

அங்க³ஹீநாநி வாக்யாநி கு³ரு³நோபதி³ஸேத்புந: |
ஸஷ்ட³ங்கா³ந்யுபதி³ஸேந்மஹாவாக்யாநி க்ரு¹தஸ்நஸ: || 14 ||

சதுர்ணமபி வேதா³நாம் யதோ²பநிஷத:³ ஸிர: |
இயம் ரஹஸ்யோபநிஷத்ததோ²பநிஷதா³ம் ஸிர: || 15 ||

ரஹஸ்யோபநிஷத்³ப்³ரஹம் த்⁴யாதம் யேந விபஸ்சிதா |
தீர்தை²ர்மந்தரை: ஸ்ருதைர்ஜப்யஸ்தஸ்ய கிம் புண்யஹேதுபி:⁴ || 16 ||

வாக்யார்த²ஸ்ய விசாரேண யதா³ப்நோதி ஸர்ச்ச²தம் |
ஏகவாரஜபேநைவ ரு¹ஷ்யாதி³த்⁴யாநதஸ்ச யத் || 17 ||

ஓ அஸ்ய ஸ்ரீமஹாவாக்யமஹாமந்த்ரஸ்ய ஹம்ஸ ரு¹ஷி: |
அவ்யக்தகா³யதீ¹ ச²ந்த:³ | பரமஹம்ஸோ தே³வதா |
ஹம் பீ³ஜம் | ஸ: ஸக்தி: | ஸோ⁵ஹம் கீலகம் |
மம பரமஹம்ஸப்ரீத்யர்²தே² மஹாவாக்யஜபே விநியோக:³ |

ஸத்யம் ஜ்ஞாநமநந்தம் ப்³ரஹ்ம அங்கு³ஷ்டா²ப்யாம் நம: |

நித்யாநந்தோ³ ப்³ரஹ்ம தர்ஜனீ³ப்யாம் ஸ்வாஹா |

நித்யாநந்த³மயம் ப்³ரஹ்ம மத்⁴யமா⁴ப்யாம் வஷட் |

யோ வை பூ⁴மா அநாமிகா⁴ப்யாம் ஹும் |

யோ வை பூ⁴மாதி³பதி: கநிஷ்டி²கா⁴ப்யாம் வெளஷட் |

ஏகமேவாத்³விதீயம் ப்³ரஹ்ம கரதலகரப்ரு³ஷ்டா²ப்யாம் ப²ட் ||

ஸத்யம் ஜ்ஞாநமநந்தம் ப்³ரஹ்ம ஹ்ரு³த³யாய நம: |

நித்யாநந்தோ³ ப்³ரஹ்ம ஸிரஸே ஸ்வாஹா |

நித்யாநந்த³மயம் ப்³ரஹ்ம ஸிகா²யை வஷட் |

யோ வை பூ⁴மா கவசாய ஹும் |

யோ வை பூ⁴மாதி⁴பதி: நேத்ரத்ரயாய வெளஷட் |

ஏகமேவாத்³விதீயம் ப்³ரஹ்ம அஸ்த்ராய ப²ட் |

பூ⁴ர்பூ⁴வ:ஸுவரோமிதி தி³க்³ப³ந்த:⁴ |

த்⁴யாநம் |

நித்யாநந்த³ம் பரமஸுக²த³ம் கேவலம் ஜ்ஞாநமூர்திம்

விஸ்வாதீதம் க³க³நஸத்³ரு³ஸம் தத்த்வமஸ்யாதி³லக்ஷயம் ||

ஏகம் நித்யம் விமலமசலம் ஸர்வதீ⁴ஸாக்ஷிபூ⁴தம்

பா⁴வாதீதம் த்ரிசு³ணரஹிதம் ஸத்³சு³ரும் தம் நமாமி || 1 ||

அத² மஹாவாக்யாநி சத்வாரி | யதா² |

ஓ ப்ரஜ்ஞாநம் ப்³ரஹ்ம || 1 ||

ஓ அஹம் ப்³ரஹ்மாஸ்மி || 2 ||

ஓ தத்த்வமஸி || 3 ||

ஓ அயமாத்மா ப்³ரஹ்ம || 4 ||

தத்த்வமஸீத்யபே⁴த³வாசகமித³ம் யே ஜபந்தி

தே ஸிவஸ்ஸாயுஜ்யமுக்திபா⁴ஜோ ப⁴வந்தி ||

தத்பத³மஹாமந்த்ரஸ்ய | பரமஹம்ஸ: ரு³ஷி: |

அவ்யக்தகா³யத்ரீ ச²ந்த:³ | பரமஹம்ஸோ தே³வதா |

ஹம் பீ³ஜம் | ஸ: ஸக்தி: | ஸோ⁵ஹம் கீலகம் |

மம ஸாயுஜ்யமுக்த்யர்தே² ஜபே விநியோக:³ |

தத்புருஷாய அங்கு³ஷ்டா²ப்யாம் நம: |
 ஈஸாநாய தர்ஜநீ⁴யாம் ஸ்வாஹா |
 அகோ⁴ராய மத்⁴யமா⁴யாம் வஷட்
 ஸத்³யோஜாதாய அநாமிகா⁴யாம் ஹும் |
 வாமதே³வாய கநிஷ்டி²கா⁴யாம் வெளஷட் |
 தத்புருஷேஸாநாகோ⁴ரஸத்³யோஜாதவாமதே³வே⁴யோ
 நம: கரதலகரப்ரு³ஷ்டா²ப்யாம் ப²ட் |
 ஏவம் ஹ்ரு³த³யாதி³ந்யாஸ: |
 பூ⁴ர்பூ⁴வ:ஸுவரோமிதி தி³க்³ப³ந்த:⁴ ||

த்⁴யாநம் |
 ஜ்ஞாநம் ஜ்ஞேயம் ஜ்ஞாநக³ம்யாதி³தீதம்
 ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் முக்தமப்யவ்யயம் ச |
 ஸத்யம் ஜ்ஞாநம் ஸச்சிதா³நந்த³ரூபம்
 த்⁴யாயேதே³வம் தந்மஹோ⁴ராஜமாநம் ||

த்வம்பத³ மஹாமந்த்ரஸ்ய விஷ்ணு³ர்ஷி: |
 கா³யதீ³ ச²ந்த:³ | பரமாத்மா தே³வதா |
 ஐம் பீ³ஜம் | க்லீம் ஸக்தி: | ஸௌ: கீலகம் |
 மம முக்த்யர்தே² ஜபே விநியோக:³ |
 வாஸுதே³வாய அங்கு³ஷ்டா²ப்யாம் நம: |
 ஸங்கர்ஷ்ணாய தர்ஜநீ⁴யாம் ஸ்வாஹா |
 ப்ரத்³யும்நாய மத்⁴யமா⁴யாம் வஷட் |
 அநிருத்³தா⁴ய அநாமிகா⁴யாம் ஹும் |
 வாஸுதே³வாய கநிஷ்டி²கா⁴யாம் வெளஷட் |
 வாஸுதே³வஸங்கர்ஷ்ணப்ரத்³யும்நாநிருத்³தே⁴ப்ய:
 கரதலகரப்ரு³ஷ்டா²ப்யாம் ப²ட் |
 ஏவம் ஹ்ரு³த³யாதி³ந்யாஸ: |
 பூ⁴ர்பூ⁴வ:ஸுவரோமிதி தி³க்³ப³ந்த:~4 ||

த்⁴யாநம் ||
 ஜீவத்வம் ஸர்வபூ⁴தாநாம் ஸர்வத்ரா²ண்ட³விக்³ரஹம் |
 சித்தாஹங்காரயந்தாரம் ஜீவாக்²யம் த்வம்பத³ம் ப⁴ஜே |
 அஸிபத³மஹாமந்த்ரஸ்ய மந ரு³ஷி: |

கா³யதரீ ச²ந்த: ³ | அர்த⁴நாரீஸ்வரோ தே³வதா |
அவ்யக்தாதி³ர்பீ³ஜம் | ந்ரு³ஸிம்ஹ: ஶக்தி: |
பரமாத்மா கீலகம் | ஜீவப்³ரஹ்மைக்யார்தே² ஜபே விநியோக: ³ |
ப்ரு³த²வீத்³வ்யணுகாய அங்கு³ஷ்டா²ப்யாம் நம: |
அப்³த³வ்யணுகாய தர்ஜநீ³ப்யாம் ஸ்வாஹா |
தேஜோத்³வ்யணுகாய மத்⁴யமா³ப்யாம் வஷட் |
வாயுத்³வ்யணுகாய அநாமிகா³ப்யம் ஹும் |
ஆகாஸத்³வ்யணுகாய கநிஷ்டி²கா³ப்யாம் வெளஷட் |
ப்ரு³தி²வ்யப்தேஜோவாய்வாகாஸத்³வ்யணுகே³ப்ய:
கரதலகரப்ரு³ஷ்டா²ப்யாம் ப²ட் |
பூ⁴ர்பூ⁴வ:ஸுவரோமிதி தி³க்³ப³ந்த: ⁴ ||

த⁴யாநம் ||

ஜீவோ ப்³ரஹ்மேதி வாக்யார்த²ம் யாவத³ஸ்தி மந:ஸ்தி²தி: |
ஜக்யம் தத்தவம் லயே குர்வந்த⁴யாயேத்³ஸிபத்³ம் ஸதா³ ||

ஏவம் மஹாவாக்யஷட்³ங்கா³ந்யுக்தாநி ||

அத² ரஹஸ்யோபநிஷத்³விபா⁴க³ஸோ வாக்யார்த²ஸ்லோகா: ப்ரோச்யந்தே ||

யேநேக்ஷதே ஸ்ரு³ணேதீ³ம் ஜிக்⁴ரதி வ்யாகரோதி ச |
ஸ்வாத்³வஸ்வாது³ விஜாநாதி தத்ப்ரஜ்ஞாநமுதீ³ரிதம் || 1 ||

சதுர்முக்²ந்த³ரதே³வேஷு மநுஷ்யாஸ்வக³வாதி³ஷு |
சைதந்யமேகம் ப்³ரஹ்மாத: ப்ரஜ்ஞாநம் ப்³ரஹ்ம மய்யபி || 2 ||

பரிபூர்ண: பராத்மாஸ்மிந்தே³ஹே வித்³யாதி⁴காரிணி |
பு³தீ³தே: ⁴ ஸாக்ஷிதயா ஸ்தி²த்வா ஸ்பு²ரந்நஹமிதீர்யதே || 3 ||

ஸ்வத: பூர்ண: பராத்மாத்ர ப்³ரஹ்மஸப்³தே³ந வர்ணித: |
அஸ்மீத்யைக்யபராமர்ஸஸ்தேந ப்³ரஹ்ம ப⁴வாம்யஹம் || 4 ||

ஏகமேவாத்³விதீயம் ஸந்நாமரூபவிவர்ஜிதம் |
ஸ்ரு³ஷ்டே: புராதூ⁴நாப்யஸ்ய தாத்³ரு³க்தவம் ததி³தீர்யதே || 5 ||

ஸ்ரோதுர்தே³ஹேந்தீ³ரியாதீதம் வஸ்த்வத்ர த்வம்பதே³ரிதம் |
ஏகதா க்³ராஹ்யதே⁵ஸீதி ததை³க்யமநுபூ⁴யதாம் || 6 ||

ஸ்வப்ரகாஸாபரோக்ஷத்வமயமித்யுக்திதோ மதம் ।

அஹங்காராதி³தே³ஹாந்தம் ப்ரத்யகா³த்மேதி கீ³யதே ॥ 7 ॥

த்³ரு³ஸ்யமாநஸ்ய ஸர்வஸ்ய ஜக³தஸ்தத்த்வமீர்யதே ।

ப்ரஹ்மஸப்³தே³ந தத்³ப்³ரஹ்ம ஸ்வப்ரகாஸாத்மரூபகம் ॥ 8 ॥

அநாத்மத்³ரு³ஷ்டேரவிவேகநித்³ரா-

மஹம் மம ஸ்வப்நக³தீம் க³தோ³ஹம் ।

ஸ்வரூபஸூர்யே³ப்³யுதி³தே ஸ்பு²டோக்தே-

ர்கு³ரோம்ஹாவாக்யபதை³ ப்ரபு³த்³த⁴ ॥ 9 ॥

வாச்யம் லக்ஷயமிதி த்³விதா⁴ர்த²ஸரணீவாச்யஸ்ய ஹி த்வம்பதே³

வாச்யம் பெள⁴திகமிந்³ரியாதி³ரபி யல்லக்ஷயம் த்வமர்த²ஸ்ச ஸ: ।

வாச்யம் தத்பத³மீஸதாக்ரு³தமதிர்லக்ஷயம் து ஸச்சித்ஸூகா²-

நந்த³ப்³ரஹ்மதத³ர்த² ஏஷ ச தயோரைக்யம் த்வஸீத்³ம் பத³ம் ॥ 10 ॥

த்வமிதி ததி³தி கார்யே காரணே ஸத்யுபாதௌ⁴

த்³விதயமிதரதை²கம் ஸச்சிதா³நந்த³ரூபம் ।

உப⁴யவசநஹேது தே³ஸகாலௌ ச ஹித்வா

ஜக³தி ப⁴வதி ஸோயம் தே³வத³த்தோ யதை²க: ॥ 11 ॥

கார்யோபாதி⁴ரயம் ஜீவ: காரணோபாதி⁴ர்ஸ்வர: ।

கார்யகாரணதாம் ஹித்வா பூர்ணபோ³தோ⁴ஹஸிஷ்யதே ॥ 12 ॥

ஸ்ரவணம் து கு³ரோ: பூர்வம் மநநம் தத்³நந்தரம் ।

நிதி³த்⁴யாஸநமித்யேதத்பூர்ணபோ³த்⁴ஸ்ய காரணம் ॥ 13 ॥

அந்யவித்³யாபரிஜ்ஞாநமவஸ்யம் நஸ்வரம் ப⁴வேத் ।

ப்³ரஹ்மவித்³யாபரிஜ்ஞாநம் ப்³ரஹ்மப்ராப்திகரம் ஸ்தி²தம் ॥ 14 ॥

மஹாவாக்யாந்யுபதி³ஸேத்ஸஷ்ட³ங்கா³நி தே³ஸிக: ।

கேவலம் ந ஹி வாக்யாநி ப்³ரஹ்மணோ வசநம் யதா² ,, 15 ॥

ஈஸ்வர உவாச ।

ஏவமுக்த்வா முநிஸ்ரேஷ்ட² ரஹஸ்யோபநிஷச்ச²க ।

மயா பித்ராநுநீதேந வ்யாஸேந ப்³ரஹ்மவாதி³நா ॥ 16 ॥

ததோ ப்³ரஹ்மோபதி³ஷ்டம் வை ஸச்சிதா³நந்த³லக்ஷணம் ।

ஜீவந்முக்த: ஸதா³த்⁴யாயந்நித்யஸ்த்வம் விஹரிஷ்யஸி ॥ 17 ॥

யோ வேதா³தௌ³ ஸ்வர: ப்ரோக்தோ வேதா³ந்தே ச ப்ரதிஷ்டி²த: |
தஸ்ய ப்ரக்ரு³திலீநஸ்ய ய: பர: ஸ மஹேஸ்வர: || 18 ||

உபதி³ஷ்ட: ஸிவேநேதி ஜக³த்தந்மயதாம் க³த: |
உத்தா²ய ப்ரணிபத்யேஸம் த்யக்தாஸேஷரி³க்³ரஹ: || 19 ||

பரப்³ரஹ்மபயோராஸௌ ப்லவந்நிவ யயௌ ததா³ |
ப்ரவ்ரஜந்தம் தமாலோக்ய க்ரு³ஷ்ணத்³வைபாயநோ முநி: || 20 ||

அநுவ்ரஜந்நாஜுஹாவ புத்ரவிஸ்ஸேஷகாதர: |
ப்ரதிநேது³ஸ்ததா³ ஸர்வே ஜக³த்ஸ்தா²வ்ரஜங்க³மா: || 21 ||

தச்ச²ரு³த்வா ஸகலாகாரம் வ்யாஸ: ஸத்யவதீஸுத: |
புத்ரேண ஸஹித: ப்ரீத்யா பராநந்த³முபேயிவாந் || 22 ||

யோ ரஹஸ்யோபநிஷத்³மதீ⁴தே கு³ர்வநுக்³ரஹாத் |
ஸர்வபாபவிநிர்முக்த: ஸாக்ஷாத்கைவல்யமஸ்நுதே
ஸாக்ஷாத்கைவல்யமஸ்நுத இதுபுபநிஷத் ||

ஓ ஸஹ நாவவது || ஸஹ நௌ பு⁴நக்து || ஸஹ வீர்யம் கரவாவஹை ||

தேஜஸ்விநாதீ⁴தமஸ்து மா வித்³விஷாவஹை ||

ஓ ஸாந்தி: ஸாந்தி: ஸாந்தி: ||

|| இதி ஸூகரஹஸ்யோபநிஷத்ஸமாப்தா ||

Encoded by Sunder Hattangadi

—
Shuka-Rahasya Upanishad

pdf was typeset on April 1, 2025

—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

